

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Discurs del rector magnífic de la
Universitat de València,
prof. Dr. Esteban Morcillo,
en el Solemne Acte d'Investidura
com a Doctor '*Honoris Causa*' del
Dr. Josep Massot i Muntaner

València, 15 d'abril de 2016

Benvingudes i benvinguts a l'edifici històric de la Universitat de València, a aquest Paranimf, Teatre Acadèmic, l'espai universitari en què tenen lloc els actes acadèmics més solemnes actes que, seguint el cerimonial tradicional universitari, distingeixen rellevants personalitats dels diferents àmbits científics conreats a la Universitat de València.

Els agraisc la seua assistència a aquest Solemne Acte en què hem investit amb el doctorat 'honoris causa' dues destacades trajectòries que representen, alhora, dues disciplines investigadores: les humanitats, àmbit de treball del Doctor Massot, i les ciències socials, en la persona de la Doctora Sassen. Però també representen conjuntament l'esperit de la Universitat de València: la dimensió del nostre propi territori i la visió cosmopolita que és pròpia d'una institució com la nostra.

Doctor Massot, Doctora Sassen, enhorabona i benvinguts al Claustre de la Universitat de València, una institució que s'honora de comptar amb vostès com a nous Doctor i Doctora 'Honoris Causa'.

Els rellevants mèrits que concorren en la persona del Doctor Massot han estat àmpliament lloats pel Doctor Vicent Simbor en la seua esplèndida *laudatio*. Enhorabona per l'extens treball de síntesi de l'àmplia obra del nostre nou 'Honoris' que heu adientment categoritzat i classificat per tal de presentar un intel·lectual compromés amb la recerca filològica però també amb la història en general. Un home que destaca per una erudició que ha quedat ben reflectida en la seua *lectio*.

Professor Simbor, podeu estar ben segur que l'apassionament al qual us heu referit en la vostra *laudatio* és fruit d'una admiració que està sobradament fonamentada en la trajectòria científica del Doctor Massot, però també en la seua capacitat de gestió al front de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, editorial de referència en la investigació humanística d'arrels renaixentistes, així com al front de prestigioses revistes científiques en la nostra llengua, a més de la seua participació en nombroses institucions culturals de la llengua i la cultura catalanes, com la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona i la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, adherida a aquest reconeixement. Vull agrair institucionalment la presència en aquest acte del president de l'Institut, doctor Joandomènec Ros i Aragonés, així com del professor Joan Veny i Clar, doctor 'Honoris Causa' per la Universitat de València. 'Doctor Amicitiae Gratia' recordava el nostre nou 'honoris' que era l'expressió que el Doctor Miquel Batllori va emprar l'any 1975 en la seua investidura en aquest mateix històric Paranimf.

Doctor Massot, podeu estar ben segur que no sols es deu a l'amistat amb què compteu entre nombrosos professors i professores de la nostra Universitat. Es tracta d'un reconeixement merescut que s'uneix al que heu rebut de nombroses institucions, com ara la germana universitat de les Illes Balears, la Medalla del Consell de Mallorca, la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya i el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

Enhorabona i benvingut a la vostra nova 'alma mater'.

Enhorabona extensiva a la magnífica *lectio* que heu impartit des de la

càtedra. Una autèntica lliçó magistral que, fent un extens repàs a la presència del territori valencià en la monumental obra que és el Cançoner Popular.

D'eixos treballs, dilatats en el temps i interromputs per les circumstàncies de cada època, hem d'extraure algunes reflexions que van més enllà de la pròpia obra, la seua extensió i el seu valor històric i cultural.

La primera d'elles és la importància del mecenatge per tal de dur endavant amplis projectes científics i culturals. Una filantropia present en la nostra història i que en dècades recents s'ha destacat com una necessitat en el nostre context actual que requereix de marcs legals de suport i de mecanismes que afavorisquen aquestes col·laboracions amb les institucions culturals i científiques.

Una altra reflexió és la importància de la cooperació científica. Aquestes col·laboracions són les que ens permeten assolir les més altes fites en el treball científic.

I, finalment, la importància de la col·laboració entre les institucions i el seu compromís amb la preservació del patrimoni històric i cultural, especialment el patrimoni immaterial, sempre en perill de desaparèixer si no és acuradament estudiat i preservat.

La Universitat de València és conscient de la importància de preservar el llegat de les generacions que ens han precedit. La recuperació d'aquest històric edifici, i dels tresors culturals que la Universitat ha anat acumulant al llarg del temps, per tal de posar-los a l'abast de la ciutadania en un espai

obert com és l'actual Centre Cultural La Nau n'és un exemple al qual s'uneixen el bicentenari Jardí Botànic de la Universitat i la recuperació del Palau de Martínez de Vallejo, que conserva fragments de la muralla àrab del segle XI i de la Torre de Miramar del segle XVIII entre d'altres restes històriques, com a Col·legi Major, així com del Palau de Cerveró com a seu del Museu d'Història de la Ciència i de serveis universitaris com el de Relacions Internacionals.

Conèixer el nostre passat, el seu estudi, preservació i divulgació, són dimensions fonamentals d'un territori i la seua gent i, per tant, dimensions irrenunciables de l'acció cultural institucional que han de ser combinades amb la necessitat d'espais per a la reflexió sobre el futur que volem assolir conjuntament.

En aquesta reflexió sobre el passat recent i el present, així com en les trajectòries de futur que s'hi evidencien, la Doctora Saskia Sassen n'és un clar referent a nivell internacional.

Com ha assenyalat el Doctor Antonio Ariño en la seua esplèndida *laudatio*, la Doctora Saskia Sassen és, en el camp de la sociologia contemporània, una de les figures claus per entendre les dinàmiques del món actual. Amb una sòlida i cosmopolita trajectòria formativa en universitats franceses, sud i nord americanes i europees, la professora Sassen ha desenvolupat una obra de reconegut prestigi que ha aportat una perspectiva global inèdita als estudis de gènere i una rellevant anàlisi crítica de la globalització que és imprescindible per descobrir les tendències del món actual.

Així, l'obra de la Dra. Sassen s'articula amb una visió transversal que pivota sobre tres eixos: les desigualtats, el gènere i la immigració.

Des de la direcció del comitè sobre pensament global de la universitat de Columbia, als Estats Units, en la qual és professora de Sociologia, ha centrat el seu interès en les ciutats globals, la immigració, la ciutadania i la governança.

Enhorabona professor Ariño, vicerector de Cultura i Igualtat, estimat amic Antonio, per la vostra intervenció en aquest Solemne Acte Acadèmic que ha posat en relleu les destacades aportacions de la Doctora Sassen a les ciències socials que l'han fet justa mereixedora d'aquest reconeixement. Aquest doctorat 'honoris causa' s'uneix al que li han lliurat altres universitats de tot arreu del món i a destacades distincions com el premi *Príncipe de Asturias a las Ciencias Sociales* i l'ordre de les arts i les lletres del govern francès.

Distinguished Professor Sassen, welcome to the University of Valencia, an ancient Mediterranean university rooted in the fifteenth century but developing today an international activity, as one of the leading universities in Spain. Thank you very much for sharing your thoughts about the future of our society.

Els treballs de la Doctora Sassen en torn a la nova fase del capitalisme en què ens trobem són també objecte d'estudi des de nombrosos àmbits del coneixement que es conreen a la Universitat de València.

La Doctora Sassen en la seua obra es refereix a estructures de capital

articulades per unes elits econòmiques i socials en el marc d'unes capacitats sistèmiques que esdevenen factors clau en el procés de concentració de la riquesa, tan àmpliament evidenciat per l'economista francès Thomas Piketty en la seua obra sobre el capital al segle vint-i-u.

Concentració de riquesa que genera desigualtat no sols dins de les societats occidentals i avançades, com bé va il·lustrar el Doctor Muñoz Machado en la seua 'lectio honoris causa' sobre la pobresa, sinó també a l'esclatxa entre nord i sud a la qual es referí també el nostre 'Honoris Causa' Sami Nair.

Aquestes capacitats sistèmiques, que la professora Sassen caracteritza per les seues complexitats tècniques i legals, es troben al darrere de determinades polítiques econòmiques que, recentment, han estat durament contestades pels òrgans de govern de la Universitat de València. Particularment em referisc a les polítiques de consolidació fiscal desenvolupades a Europa en el marc de la profunda crisi econòmica i social que hem experimentat i que en aquest mateix Paranimf foren anomenades 'obra teatral de moralitat' pel professor Paul de Grauwe, actualment a la *London School of Economics*, en l'acte de la seua investidura com a Doctor 'Honoris Causa'.

De la mateixa manera, la Doctora Sassen assenyala que la immigració 'constitueix un àmbit estratègic per indagar al voltant dels límits del nou ordre mundial', atès que 'propicia la renacionalització de la política i del concepte de la importància del control sobirà sobre les fronteres i que es troba imbricada en una dinàmica de transnacionalització dels espais econòmics i de les legislacions sobre drets humans'.

Aquestes reflexions són de plena actualitat en el marc de la crisi humanitària de les persones refugiades que està vivint l'Europa contemporània.

En un marc post-keynessià i post-westfalià, les dificultats de les institucions supra-nacionals per garantir la protecció efectiva de la població civil i del patrimoni de la humanitat, així com per donar una resposta efectiva als fluxes migratoris derivats tant dels conflictes bèl·lics com de les desigualtats econòmiques.

L'obligació de la ciència en general, i en aquest cas de les ciències socials, econòmiques i jurídiques, és contribuir a explicar les causes d'aquestes dinàmiques i buscar-ne solucions.

L'obligació de les institucions compromeses amb la seua societat, com és la Universitat de València, és oferir espais de diàleg i intercanvi d'opinions, espais de debat, i també espais d'acords per a construir el futur.

Un futur que volem millor. Un futur per a una societat més justa i democràtica, més avançada, més solidària.

La raó dels Jurats de la ciutat per fundar aquesta Universitat en el segle XV fou el somni del progrés de la societat. Un somni que compartim i reafirmem any rere any en cada acte d'obertura acadèmica i hui, especialment, en aquest Solemne Acte d'Investidura de Doctors 'Honoris Causa' que hem compartit.

Moltes gràcies.

VNIVERSITAT E VALÈNCIA

